

Liberalni elementi sku- šajo ustvariti novo stranko

Washington, 18. februarja. — Politiki liberalnega mišljenja, ali tako zvali levičarji, so pripravljeni ustvariti novo politično stranko, toda ne vedo, kako bi začeli in ne vedo, če imajo za seboj dovolj podpore od strani javnosti, da ostanejo pri življenju. To so oni politiki, ki mislijo, da Roosevelt ni dovolj liberalen, da se ne giblje dovolj hitro in da ne gre dovolj daleč. Zaenkrat se levičarji sicer še drže Roosevelta, ker je to v danih okoliščinah najboljša, toda dejstvo, da komaj čakajo prilike, da nastopijo samostojno. Ti liberalci nečejo slediti senatorju Huey Longu, o katerem so nekateri mnenja, da je trapast, niti nečejo priznati vodstva znamenitega radio pridigarja Rev. Coughlina. Prepričani pa so, da morajo imeti zgodaj v prihodnjem letu politično konvencijo, da se pogovorijo o svojem bodočem delu. Liberalci so prepričani, da bi dobili na svojo stran mogočno American Federation of Labor, ki je sicer prijazna Rooseveltu, toda ki misli, da Roosevelt ne gre dovolj daleč. Če se ustanovi tretja politična stranka, bi pomenilo to obenem tudi konec republikanske stranke. Brez dvoma je, da bo Roosevelt v letu 1936 ponovno izvoljen, da bi menda izgrabil podporo liberalcev. V takem položaju je nemogoče, da bi še kaj ostalo za republikance.

Pokojni Frank Terček

Pokojni Frank Terček, o čigar smrti smo včeraj kratko poročali, je bil doma iz vasi Hlebišče, pri Sv. Treh Kraljih na Notranjskem. V domovini zapuščala še štiri sestre in dva brata. Bil je najmlajši sin številne Terčevske družine, v kateri je bilo osem sinov in pet hčera. V Ameriko je prišel pred 25 leti za bratoma Luko in Jackom, ki se še nahajata med nami. Zlasti je brat Luka dolgo vrsto let poznan v naselbini kot posestnik in pionir. Bil je eden prvih pri ustanovitvi farne cerkve in pri delu za društva in za narodne domove. Ravno na dan proslave 31. obletnice poroke, katero so hoteli prirediti otroci Mr. Luka Terčka, je preminul brat, čigar posestvo se nahaja ravno preko ceste od bratove hiše na Holmes Ave. Pokojni Frank Terček je bil marljiv in varčen delavec. Nad 11 let je delal po tovarnah, 14 let pa je imel malo trgovino v lastni hiši, kjer bo sedaj do pogreba počivalo njegovo truplo. Pokojni zapuščala poleg soproge Rozalije, rojene Gregorič, doma od Bele cerkve na Dolenjskem, še hčer Joselephine, ki je stara 17 let in sina Franka, starega 10 let. Pokojni je bil član društva Kras št. 8 SDZ in član društva Mir št. 142 SNPJ. Pogreb se vrši v sredo zjutraj ob 9. uri iz hiše žalosti na 15706 Holmes Ave., pod vodstvom pogrebnega zavoda Anton Grdina in Sinovi. Bodi pokojnemu vtoro — možu rahla ameriška zemlja. Preostali družini in sorodnikom izrekamo globoko sožalje!

Lepo darilo

Družina Mr. in Mrs. Anthony Zaller, 725 E. 156th St., se veseli zale punčke, ki so jo prinesle vile rojenice. Čestitamo!

NRA organizacija ustvarila kompa- nijske unije

Ko se je včeraj mudil v Clevelandu William Green, predsednik American Federation of Labor, je izjavil, da predno je bila ustvarjena NRA, je bilo primeroma malo kompanijskih unij v državi. Kompanijske unije so bile poklicane v življenje, da se prepreči delavcem, da postanejo člani neodvisnih delavskih unij. Vse kompanijske unije so financirane od kompanij. Člani kompanijskih unij so boječi in prestrašeni, ker se boje za svoje delo. In kot taki nikakor niso sposobni, da bi zastopali svoje sodelavce v boju za izboljšanje delavskih razmer. Edino, kar je dobrega v NRA pravilnikih, je točka 7-A, ki daje pravico delavcu po lastni razsodnosti izbrati unijo, in da kompanija nima nobene pravice oporekati, da si delavec izbere delavsko unijo. Točka 7-A je bila sprejeta v pravilnike na prizadevanje organizacije American Federation of Labor. "Fundamentalne točke NRA so v korist delavca," je dejal Green, "toda v enem oziru se delavci ne poslužujejo svojih pravic, v drugem oziru pa kompanije točke nemoteno kršijo. Kompanije imajo pravico do svojih organizacij in organiziranja, in delavci ne diktirajo kompanijam, kako naj vodijo svoje posle. Na drugi strani pa tudi kompanije nimajo pravice diktirati delavskim organizacijam glede vodstva delavskih unij." V kratkem bo American Federation of Labor vložila v kongresu predlog, da se delovni čas zniža na 30 ur na teden, ne da bi se plače znižale. To je edina pot, je izjavil Green, da si pomagamo iz depresije.

Položaj policije

Pravila policijskega oddelka v Clevelandu določajo, da gre policist lahko v pokoj potem, ko je deloval 25 let v policijskem oddelku. Pokojnina je znašala svoje dni \$150.00 na mesec, danes pa znaša \$100.00 na mesec. Kadar so šli policisti v pokoj, so bili navadno v povprečni starosti 50 let, zdravi, močni in skoro sleherni je dobil kako drugo delo ali pa je začel trgovino. Tako je zaeno s pokojnino lahko zelo udobno živel. Toda depresija, ki je spremenila toliko starih navad in običajev, je spremenila tudi policijska pravila. Noben policist neče iti več v pokoj. Sedaj služijo možje kar narej, kajti pokojnina ni več tako obilna kakor svoje dni, in tudi delo se ne dobi več. Torej policisti služijo kar naprej. Od leta 1920 do leta 1925 je resigniralo in šlo v pokoj nič manj kot 300 policistov v Clevelandu, od leta 1930 do 1934 pa samo — 15. Mnogo policistov služi že nad 40 let.

Koncert Zvona

V sredo, 20. februarja, priredi društvo Zvon koncert v So. High šoli. Sodelovala bo tudi mladinska godba sv. Lovrenca. Pele se bodo večinoma slovenske narodne pesmi. Pomen vsake pesmi bo g. Ivan Zorman predstavil v angleščini. G. Zorman bo imel tudi kratek nagovor o naši slovenski pesmi. Kdor se želi udeležiti, naj si preskrbi vstopnico pri pevecih društva Zvon. Vstopnice se dobi brezplačno.

Ogromna zmaga Rooseveltove vlade

Washington, 18. februarja. Dolgo pričakovana zgodovinska razsodba najvišje sodnije Zedinjenih držav glede zlate valute je bila končno podana javnosti v pondeljek. Razsodba pomeni popolno zmago Rooseveltove denarne politike.

Razsodba je ogromnega pomena ne samo za Zedinjene države pač pa za ves ostali svet, ki je enako nestrpno pričakoval kot Amerika kaj reče vrhovna sodnija.

Razsodba pomeni, da lahko Roosevelt nadaljuje z začetnim delom, ne da bi se mu mogel kdo zoprti, kajti končno besedo je izrekla zadnja in najvišja instanca, in zoper to razsodbo ni nobenega priziva več. Roosevelt je zmagal na celi črti.

Vsi kontrakti, obveznice, sekuritete, bondi in enaka plačila se lahko vršijo po sedanjih denarnih valutah, ne da bi se jemalo v ozir prejšnjo vrednost zlata. To pomeni, da je ekonomski položaj v Zedinjenih državah po-

Lastniki nebotičnikov v New Yorku prosijo za vojaštvo

New York, 18. februarja. — Joseph Goldsmith, tajnik vseh organizacij v New Yorku, ki lastujejo ogromna poslopja, se je obrnil do gubernerja Lehmana, da pošlje v New York narodno milico radi grozečega štrajka uslužbencev v nebotičnikih. "Temne sile so na delu," je izjavil Goldsmith, "ki organizirajo uslužbence proti njih volji. Na vsak način bo v kratkem prišlo do prelivanja krvi." Štrajk uslužbencev v nebotičnikih v New Yorku bi se moral začeti v pondeljek ob 10:30 zjutraj. Policijski načelnik je odpovedal vsak dopust policiji. Vsi policisti, ki se nahajajo na počitnicah, morajo nemudoma nazaj v službo. Pomožni delavski tajnik McGrady se je v naglici pripeljal iz Washingtona v New York. Med onimi, ki so zastavljali, so vozniki elevatorjev, janitorji, čistilci, porterji in nadzorniki poslopij.

Prestavljena igra

Vodstvo pevskega zbora "Ilirija" nam naznanja, da je prestavilo igro "Rodoljub iz Amerike," ki bi se imela vršiti v nedeljo 24. februarja v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Igra je prestavljena za nedoločen čas. Vsi oni, ki so že kupili vstopnice, naj slednje obdržijo in se jim bo pravočasno naznanilo potom časopisja, kdaj se bo igra vršila.

Cirkus v mestu

Danes se začne s predstavami v mestnem avditoriju, kjer nastopi takozvani Al Sirat Circus Grotto. V avditoriju je te dni nastanjenih kakih 200 levov, tigrov, slonov, opic in enake zverjadi. Najslavnejši krotilec zverj, Clyde Beatty, bo nastopil s 35 levi in tigri. Predstave se vršijo dnevno do 2. marca.

V bolnici

Jean Zivoder, 1068 E. 67th St., učenka 7. razreda šole sv. Vida je bila radi operacije odpeljana v Women's bolnico. Prijateljice jo lahko obiščejo.

sial trdnješi, bolj soliden in da imajo industrije in podjetja pred seboj bolj sigurno bodočnost.

Rooseveltova administracija je bila tožena, češ, da je dobila od kongresa pravico, katere ji nikakor ne gre, določevati denarno vrednost. Kongres je, dal to pravico Rooseveltu, in najvišja sodnija je potrdila ta prednos oblasti od kongresa na predsednika, rekoč, da se nahajamo v izrednih razmerah in je kongres torej pravilno deloval.

Pet sodnikov najvišje sodnije, ki so liberalnega mišljenja je podpisalo to razsodbo, dočim so štirje sodniki nasprotovali, toda ker zmaga večina je izjava manjšine brez pomena.

Razsodba pomeni, da so bondi in kontrakti ravno toliko vredni, dolar za dolarjem, kot je obrazna vrednost bonda ali kontrakta, dasi je na bondu ali v kontraktu pisano, da se plača vrednost v zlatu. Nasprotniki Roosevelta so trdili, da je dolar danes vreden \$1.69, ker je Roosevelt zvišal ce-

Vest iz domovine

Mrs. Frances Grill, 705 E. 155th St., je dobila iz domovine žalostno vest, da ji je umrla ljubljena mati Marija Cerar v starosti 75 let. Umrla je v vasi Gorčiča pri Moravčah. V stari domovini zapuščala soproga, enega sina in štiri hčere, tukaj pa dve hčeri, Frances Grill in Josephine Simon. Pokojni in zaslužni mamič želimo mirni pokoj v domači zemlji!

Prvorojenka

Pri družini Mr. in Mrs. Jos. Smerdel, 3536 E. 106th St., se je ustavila te dni tetica štokljka, ki je obdarila družino s hčerko prvorojenke. Mlada mati je hči Mr. Tom Mervarja, poznanega krojača iz 82. ceste. Mr. Urban in Mrs. Jennie Smerdel sta pa postala stari oče in stara mati že drugič v enem mesecu. Iskrene čestitke vsem!

Voda je poceni?

Mestni utilitetni direktor Wm. Rogers se je izjavil, da je voda v Clevelandu primeroma najcenejša izmed vseh večjih mest v Ameriki. "Da, voda v Clevelandu je skoraj zastoj," je rekel Mr. Rogers. Oni pa, ki plačujejo račune za vodo, so popolnoma drugačnega mnenja.

Volitve danes

Vse volivne kočice bodo danes odprte od 6:30 zjutraj do 6:30 zvečer. Ker je radi enostavne volitve štetje zelo lahko, se bo za rezultat lahko zvedelo že eno uro po zatvoritvi volivnih koč.

Na operacijo

John Japel iz So. Miles Ave., Bedford, O., se je moral podati v S. Lukes bolnico, kjer je bil operiran. Želimo mu, da bi se kmalu vrnil zopet zdrav domov.

Lepo pohištvo

Lepo pohištvo za vaš parlor kupite sedaj lahko na razprodaji pri Grdina tvrdki s pohištvom po jako nizki ceni. Opozarjamo na oglas.

Maytag pralni stroji

Kremzar trgovina s pohištvom vabi rojake, da si ogledajo in kupijo pri njih Maytag pralne stroje. Raznih modelov in cen si jih lahko ogledate.

* Katoliških časopisov v bodoče v Mehiki ne bodo smeli pošiljati po pošti.

no zlatu. Trdili so, da če imajo bond vreden \$100, bi morali za njega dobi \$169.00. To mnenje je najvišja sodnija ovrgla. Vsi bondi so vredni dolar na dolar.

New York, 18. februarja. Kakor hitro je bila razglašena razsodba najvišje sodnije glede zlate vrednosti, je postal denarni trg zaposlen kot že dolga leta ne. Čikaška žitna borza je morala celo zapreti tak naval kupovanja se je pojavil.

Cene delnicam so v nekaj minutah poskočile od \$2.00 do \$9.00 in kupovanje je bilo ako ogromno kot že leta ne. Vsi so čutili neko sigurnost radi razsodbe. Cena žitu je šla do rine cete pri buslju navzgor, cena bombažu \$1.25 pri svežnju. Temu nasproti pa je bil demoraliziran tujezemski denarni trg. Dolar se je dvignil, tujezemski denar je padel. Toda kmalu se je položaj vzravnal in tujezemski denar je narastel v veljavi, dočim je cena dolarja nekoliko padla. Splošno rečeno je skoro sleherni zadovoljen z odločitvijo.

Kongres bo začel s preiskavo v delavski šoli v Arkansasu

Little Rock, Arkansas, 18. februarja. — V Commonwealth kolegiju v tem mestu, ki se nahaja baje pod komunističnim vplivom, vladajo razmere, ki bodo napotile kongres Zed. držav, da bo začel s preiskavo. Baje se dijaki v šoli popolnoma "svobodno" obnašajo napram drugemu spolu. Poleg tega se dijake poučuje o predmetih, ki so popolnoma naperjeni proti Zedinjenim državam. Poseben odbor državne postavodaje v Arkansasu preiskuje že več dni poučevanje v šoli. Jutri bo prišel direktor kolegija Lucien Koch. Moški učenci kot ženske učenke stanujejo skupaj v skupnih spalnih sobah, hodijo se kopat brez obleke in počenjajo druge orgije, ki so sicer postavno kaznive. Mnogo deklet je bilo že pokvarjenih. V kolegiju se nahajajo pomešani tako zamorski kot beli dijaki in dijakinje.

Dva zobozdravnika

Dr. Wm. F. Urankar in dr. August A. Urankar, naznanjata, da sta združila svoj zobozdravniški urad in da uradujeta znanprej na 15335 Waterloo Rd. v Slov. del. domu. Prevzela sta tudi prakso in urad zobozdravnika dr. M. J. Racka, ki se je radi boleznijo odpovedal uradovanju.

Eksportno blago

Trgovska zbornica v Clevelandu poroča, da se je vrednost eksportiranega blaga iz Clevelanda v tujezemstvo v letu 1934 dvignila za 29 odstotkov. Clevelandске tovarne eksportirajo avtomobilske dele, težke stroje, stroje za urade, poljedelske stroje, barvo, blago iz kavčuka in električne aparate.

Velika škoda

Vandali so v Clevelandu od 1. decembra, 1934, do 16. februarja, 1935, povzročili \$7500 škodo pri razbijanju raznih šip in z bombami. V letih 1934 je znašala skupna enaka škoda samo \$425.00.

Zanimive vesti iz življenja ameriških Slovencev

John Babič je bil pred kratkim smrtno ranjen pri avtomobilski nezgodi v Uniontown, Pa. Avto, v katerem se je peljal z nekim trgovcem, se je prekučnil in Babič je imel pri tem prebito lobanjo in zlomilo mu je štiri rebra, ki so mu prebodla pljuča. Par dni pozneje je umrl v bolnici. Zapustil je šest otrok, ki so sedaj brez staršev, ker je njih mati že prej umrla.

Mr. Slavoj Trošt, ki se je podal pred božičem na vabilo tedanjega ministra za socialno politiko dr. Novaka v domovino, se je vrnil na svoje mesto v New York. V domovini se je bavil z aktualnimi vprašanji, tikaajočimi se priseljencev. Od izseljeniške službe v Beogradu in Zagrebu je dobil vse potrebne informacije ter je obiskal tudi novega ministra socialne politike in narodnega zdravja dr. Drago Marušiča, bivšega bana Dravške banovine. Posebno se je zanimal za Dom starčkov v Jelši v Dalmaciji, ki je velike važnosti za one naše ljudi, ki so si v Zedinjenih državah prihranili nekega denarja in žele preživeti večer svojega življenja v domovini, v udobnem stanovanju in v zdravem podnebnju. Stroški za prehrano, stanovanje in druge udobnosti v tem Domu znašajo nekaj dolarjev na mesec.

Truplo otroka

Na neki farmi v bližini Jefferson, Ohio, so našli te dni skoraj napol nagnjito truplo otroka, o katerem se je pozneje dognalo, da je truplo 3 letne Rite Lent. Mati otroka, 32-letna Mrs. Lent, ki biva na neki farmi, je spoznala v trupu svoje dete. Otrok je zginil iz hiše 22. novembra, in niso o njem pozneje več slišali. Z otrokom je šel tudi pes, ki se je več ur pozneje sam vrnil domov. Oblasti sumijo, da se je mati iznebila otroka, ker ga ni marala. Mrs. Lent je razporečena, in njen razporečeni mož je trdil, da on ni oče omenjene Rite Lent. Koroner sedaj preiskuje, če je bil mogoče otrok zastrupljen in vržen na njivo, kjer je žalostno umrl.

Veselica dr. sv. Vida

Članstvo društva sv. Vida št. 25 K. S. K. Jednote priredi zanimivo plesno veselico v Twi-Light dvorani (prej Grdinova dvorana), in sicer v soboto, 23. februarja. Zelo priljubljen orkester Jackie Zorca bo igral za plesne točke v največjo zadovoljnost mladih in starih. K tej prireditvi je vstopnina samo 25 centov. S postrežbo boste prigratovo vsi zadovoljni. Oddalo se bo tudi pet "door prizes," in sleherni izmed teh dobi nagrado v gotovini. Članstvo in prijatelji društva so prijazno vabljeni.

Delegatinje

Meseca aprila se vrši državna konvencija ženske organizacije Woodmen Circle. Vodila jo bo državna predsednica Albina Novak. Slovensko društvo St. Clair Grove št. 98 je izvolilo sledeče delegatinje: Jennie Jerič, Josephine Zakrajšek, Stephanie Mesojedec in Josephine Seelye. Namestnice: Gabriella Jenson, Mary Andolek, Ana Tomšič in Ana Rodé. Konvencija se vrši v hotelu Mayflower v Akron, Ohio. * 500 taxi voznikov je včeraj zastrajkalo v Mexico City.

Father Coughlin je za spremembo finan- čnega sistema

Detroit, 18. februarja. — Radio pridigar, Rev. Chas. Coughlin, je včeraj svojim poslušalcem podal načrt o spremembi finančnega sistema v Zed. državah. On je tekom govora predlagal: 1. Centralno vladno banko, ki bi bila poznana pod imenom: Bank of United States. Ta banka bi kovala in tiskala denar kot zastopnica kongresa, kontrolirala bi denarno vrednost in pa vrednost tujezemskega denarja, bila bi kot varuhinja vsega kredita v Zedinjenih državah. Ta zavod bi nadomestil sedanje federalne rezervne banke, ki so deloma privatna lastnina. 2. Centralno banko bi vodilo 48 direktorjev, eden iz vsake države, ki bi bil izvoljen od ljudi za dobo 12 let. Ti direktorji bi ne smeli imeti nobenega drugega javnega urada niti bi ne smeli biti zainteresirani v kakem finančnem podjetju. 3. Vsi državni direktorji bi morali zborovati skozi devet mesecev v letu, v ostalem času pa bi vodili bančne posle odbor s sedmih izbranih mož. 4. V vsaki državi bi morala biti ena podružnica vladne banke. 5. Tajnik zvezne zakladnice bi bil podvržen odločbam direktorja. 6. Vladna banka bi morala regulirati poslovanje prirediteljskih bank. "Tu imate, prijatelji moji," je končal Rev. C. Coughlin svoj govor, "demokratski načrt ameriških financ. Dosedaj so bankirji potom Federalne rezervne banke vodili bančne posle v svoj dobiček, a po tem načrtu bi vlada vodila bančne posle v korist vsega ameriškega naroda."

Policija in odvetniki

Te dni je policijski načelnik v Clevelandu, Matowitz, imel govor, v katerem je dal priznanje clevelandski policiji, češ, da naredi celo več kot se od nje zahteva. Načelnik je pri tem tudi omenil gotove odvetnike, ki zagovarjajo poznane zločince in poudarjajo razne ustavne pravice in tako se v mnogih slučajih pripeti, da policija izpusti zločince ali osumljenca, s katerim je imela policija mnogo dela in težav, da ga je dobila v roke. Na ta napad je odgovoril predsednik Zveze odvetnikov v Clevelandu, ki je rekel, da uči policijski načelnik "nove nauke." — Odvetniki so tu, da branijo, glasom ameriške ustave one, ki so po nedolžnem aretirani.

Otok umrl

Sinoči je preminul štiri leta star Joseph Zimšek. Bil je član mladinskega oddelka dr. Dom št. 25 SDZ in društva Čas št. 460 SNPJ. Poleg staršev Vincent in Rose Zimšek zapuščala še brata Vincenta in tri sestre, Frances, Ana in Helen. Pogreb se vrši v četrtek zjutraj iz hiše žalosti 5137 Stanley Ave., pod vodstvom Louis Ferfolia. Naše sožalje prizadetim staršem.

Iz Fairport Harbor, O.

Tetica štokljka se je zglasila pri družini Mr. in Mrs. Frank Južna v Fairportu in je pustila družini čvrstega sinčka drugorojenca. Mati in sinko se nahajata v Painesville Memorial bolnici. Mrs. Južna je hčerka poznane slovenskega farmerja v Madisonu, Mr. Frank Uletova. Njej in sinkotu zdravo in dolgo življenje!

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
1117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00. Za Evropo, celo leto \$8.00. Posamezna številka 3 cente

SUBSCRIPTION RATES:
U. S. and Canada \$5.50 per year; Cleveland by mail \$7.00 per year
U. S. and Canada \$3.00 6 months; Cleveland by mail \$3.50 for 6 months
Cleveland and Euclid by carriers \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months
Single copies 3 cents. European subscription \$8.00 per year

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

88

No. 42, Tues., Feb. 19, 1935

Tone Grdina ima čisto prav

Ne verjamemo, da je med ameriški Slovenci kak človek, ki bi bil za časa naselitve v tej novi domovini storil toliko za svoj narod, kot je naš pionir — Anton Grdina. Naj reče kdo kar hoče, Mr. Grdina je na delu noč in dan in vedno gleda in je za tem, kje bi napravil kaj za narod, da bi se ime slovenskega naroda slišalo tudi v ameriški javnosti. In pri vsem tem neprestanem delu ne da samo svojih telesnih moči in zmožnosti, ampak da tudi iz žepa in to ne malo. Sicer je pa ime Anton Grdina poznano slehernemu našemu rojaku od Atlantika do Pacifika in nima nobenega pomena, da bi tukaj opisovali vse njegove doprinose za narod, saj je to vsakemu znano, komur hoče pač znano biti. Kdor pa tega noče videti, je tudi brez pomena dokazovati mu.

Zdi se nam pa na mestu, da se postavimo v obran tega moža nesebične narave, ko ga napadajo ljudje, ki sicer nič ne štejejo, vendar pa vseeno zaslužijo ti ljudje, da se jih prisistne ob zid in jim napoje nekaj krepkih, da bodo vedeli drugič si umiti roke, predno se bodo dotaknili poštenega Grdinovega imena.

Tako se je oglašil zadnje dni v Enakopravnosti (kako pak — ta list je na razpolago za vse take stvari) neki A. Abram, ki mora biti po imenu naš rojak, po vsebini dopisa bi pa sodili, da je bil poslan z odgonom kje iz severno-tečajnih krajev.

Mr. Grdina je pred dnevi napisal par odkritosrčnih besed glede notranje uprave Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Ni napadal nikogar, le nekaj gospodarskih nasvetov je dal, kot rojak in kot delničar in sicer velik delničar in kot takemu bi bilo pač lahko dovoljeno, da napiše ali pove pametno besedo.

Prodysem je trdil Mr. Grdina, da je narodni dom res narodni, to je last vseh naših rojakov, ki so posamezno ali potem društven prispevali k tej mogočni stavbi. K temu ga je najbrže spodbudilo ogorčenje nad besedami, ki jih je zapisal urednik Enakopravnosti v zadnji božični številki, češ ... svobodno misleči element med nami, ki je tekom zadnjih 25 let mnogo delal in se trudil, zgradil naše močne podporne organizacije, narodne domove in kulturna društva, mora biti še prav posebno na straži. Klerikalizem ne počiva. Kar je bilo zgrajenega proti njegovi volji, tega se skuša sedaj polastiti ter po stari formuli — posnemajoč trote — užitvati sadove tujega dela ... zakulisno intrigiranje pri narodnih domovih, ki so delo naprednega delavskega življa, spretno zasnovana kampanja za okupiranje ženstva ... Na to ofenzivo mora svobodomiselnina javnost odgovoriti z nadaljevanjem nekompromisnega boja za svoje ideale, vztrajati mora na svojih postojankah pri naših organizacijah, društvi in narodnih domovih, predvsem pa narodna gledati, da ne le ohrani, temveč čimbolj razširi in ojači svoj tisk ...

Tako je zapisal urednik Enakopravnosti! Torej svobodomiselnici so postavili naše narodne domove! Kje neki je Grill to pobral? Naj no gre enkrat pogledat v knjige narodnega doma in prečita imena delničarjev, društev in posameznikov pa stavimo, da bo dobil večino katoliških društev in katoliških posameznikov.

Ko se je zbiralo prispevke za narodni dom, se je vedno povdarjalo, da bo ta dom narodni in ne svobodomiselnici in vsi smo prispevali zanj. Kako se more sedaj predrzniti en takle uredniški, pa zapisati, da so svobodomiselnici zgradili narodne domove. Dobro je, da si društva in posamezniki to zapomnijo, da si sedaj lastijo narodni dom svobodomiselnici, vaši groši ne štejejo nič.

Torej to je najbrže zbudlo zavednega moža, Toneta Grdina, da je zapisal, da smo tudi katoličani prispevali za narodni hram in da se pri gradnji istega ni nič reklo, katerra stranka ga bo lastovala, ampak da bo dom za narod, za ves narod. Če hočejo svobodomiselnici sedaj lastovati narodni dom, saj ga lahko. Naj vrnejo katoličanom denar za njih delnice, niti obresti najbrže ne bodo zahtevali, potem naj pa sami vladajo v njem, kakor hočejo. To bi bilo pošteno, ali ne?

In dalje pravi Enakopravnost, da so bili svobodomiselnici na delu zadnjih 25 let in si zgradili mogočne organizacije. Vprašali bi jih, koliko jih pa imajo svobodomiselnici teh organizacij. Pristno svobodomiselnici sta samo dve: SNPJ in SSPJ in zadnja, pri kateri je gl. predsednik g. Grill in glasilo Enakopravnost, se pač ne more ponašati z bogve kakim napredkom. Druge organizacije, so pa ali katoliške ali pa glede verskega prepričanja nepristranske. Torej niso bili na delu samo svobodomiselnici, tudi drugi in zlasti katoličani. Le poglejte kampanje KSKJ, kako tje trumoma pristopa naša mladina in primerjajte te kampanje s svobodomiselnimi organizacijami, da boste videli, da vaša svobodomiselnina stvar jako peša in bo še bolj pešala, kakor hitro doraste naša mladina.

Priznanje dajemo Mr. Grdini, da je povedal svoje mnenje glede uprave pri narodnem domu. Jako dobro bi bilo, če bi njegove nasvete upoštevali in se po njih ravnali.

In sedaj si upa zapisati oni A. Abram v Enakopravnosti, da pri Tonetu Grdinu ni žuljev, drugače kot na papirju. Abram najbrže pač ni bil v Ameriki takrat, ko je že Tone Grdina delal za narodne domove. Gotovo A. Abram ne ve, ali noče vedeti, koliko tisoč kosov pohištva je šlo iz njegove trgovine ZASTONJ društvom za srečke in podobno. A.

Abram gotovo ne ve, koliko je Tone Grdina prispeval v go-tovini na raznih prireditvah, tudi narodnih prireditvah, ne samo cerkvenih. Če bi Tone Grdina gledal bolj za svoj žep, kot za narodno stvar, bi bil danes jako bogat mož, to naj si A. Abram zapiše za ušesa in da priznanje, kjer je to na mestu.

Da so žulji samo na papirju, trdi Abram. S tem hoče cikati, da Mr. Grdina ne dela v tovarni. Ampak, g. Abram, verjemite nam, da je tisti, ki dela v tovarni in dobiiva svojo plačo, danes na boljšem, kot je vsak trgovec. Le stopite enkrat k temu ali onemu trgovcu in potisnite svoj nos v njegove knjige, pa boste videli, koliko imajo ti naši trgovci pri-ljudih. In to ni samo Tone Grdina, pač pa vsak trgovec. Nikar mu ne zavidajte, če res nima žuljev na rokah, ampak vedite pa, da ko se vrnete vi domov iz tovarne, se lahko brez skrbi vsedete k večerji, medtem ko mora trgovec skrbeti, kje bo dobil denar, da bo plačal najemnino, svoje delavce itd.

A. Abram v svojem odgovoru na Grdino ni mogel pozabi-ti, da je Mr. Grdina katoličan in seveda, saj vemo, da je njegov odgovor takle radi tega, ker je Mr. Grdina pač katoličan in se tega ne boji povedati nikomur. Zato pa pravi Abram: Vsi, ki kričite in pišete v listih, delate to samo za reklamo vaše trgovske obrti in vaše krščanstvo obstoji iz največje tiranije iz Rima, kamor naši takozvani katoličani hodijo copate poljubovat (kar ni brez bakšiša) največjim tiranom slovenskega naroda ter vsega delavskega ljudstva (a la papež in Mussolini).

A. Abram odgovarja na Grdinov članek o narodnem domu s tem, da se norčuje iz ljudi, ki hodijo "poljubovat copate papežu." Taksi ste, svobodomiselnici, če vam kdo pove kak pameten nasvet, ki vam pa ni po volji, pa udarite nazaj s tem, da se norčujete iz katoličanov. To je pač vse, kar znate. Drugega ne vidite, kot papeža in katoliško Cerkev. Le to vam je trn v peti. Mr. Grdina je imel vso pravico kriti-zirati vodstvo narodnega doma kot delničar, ampak kje si pa vzamete vi pravico kritizirati katoliška načela, papeža in "njegove copate," ko niste dali niti ficka za to, torej mu niti copat niste kupili.

Končno ste prišli z barvo na dan, vi svobodomiselnici. Ampak vedite, da narodni dom še ni plačan in bo treba tu-di marsikaterega katoliškega groša zraven, predno bo dom plačan. Tudi če je dom že postavljen in tudi če si ga že lastite, pa ne pridete sami čisto nikamor in če vam katoličani odreko vso nadaljno pomoč, bo narodnemu domu slaba predla. Pravite, da vam hočejo katoličani vzeti narodni dom. Bežite no, prismođe, kje ste pa zopet to slišali. Zapomnite si enkrat za vselej to, da katoličani niso taki, da bi zahtevali vse samo zase. Ne, katoličani so gledali narodnega doma mnenja, da je narodni dom za vse, ne samo za svobodomi-selnice in ne samo za katoličane. Čeprav nas tako sovražite, da vas menda celo v sanjah strašimo, pa se katoličanov ni treba nič bati. Ampak dopustili pa tudi ne bomo pri vsej svoji mehkosti, da bi po nas hodili.

Takile Abramčki, ki niso pa še nikoli kaj storili za na-rod, naj bodo pa lepo tiho in naj puste pri miru može Tone Grdinovega kalibra, kot vas puste pri miru drugi. Kadar boste pa kaj prispevali za kake copate papežu, takrat pa le zahtevajte, kako naj jih nosi in na katero nogo naj obuje to in na katero ono copato.

Spet bo prijetno v Ljubljani

Nottingham, O.—Ne vem do-sti za novice, kadar je pa kak-šna, je pa tista bolj debela. Ne pišem rada, rajši berem, posebno dopise ali pa Jakatovo kolo-no. V resnici me strašno firbec žene, kaj bo na pustni torek s tisto kravo. Vedno se kaj no-vega sliši in nič slabega, ampak vedno kaj boljšega.

Prvega februarja sem slišala o neki kravi, ki jo bodo deli na tiki-tet pri fari sv. Kristine. Naj omenim, da sem dobila v roke Ameriško Domovino in zagledal med dopisi "Glas iz Ljub-ljane." Dopis se je pričel s "Ha-lo, Mrs. Trtnik. ..." Vsa prese-nečena začnem brati in vidim, da se omenja veselico in še maš- karadno zraven, kar je še bolj zanimivo.

Ker imam navado, da bolj na-glas berem, da se dobro slišim, je tudi moj Francec nekaj vjel o veselici in maškeradnem ple-su. Pa me pobara:

"Kje bo pa vse to, Franca?"
"I kje bo, doli pri sv. Kristi-ni bo."

"Pa menda ne tam, kjer bo krava na tiki-tetu."

"Aha, prav tam."

"Jejdetana, pa to ravno na pustni torek, kaj ne?"

"Kakopak, ravno na tistega svetnika dan, ki ima roge. Ti- stega svetnika smo v starem kraju klicali pust, ampak dragi moj, to ni pust, ampak je svet-nik, ki ima rad veselo ljudi."

Kot sem že omenila, mi je ta dopis jako ugajal, v kate-re-m ram je Urška Trtnik toliko obe-tala. Zato se bo treba res po-mujat, posebno za tisto čado. Urška nam je naračunala toli-ko žive živine in raznih drugih živali, da bi komaj zadostovalo, če bi prišel Noe s svojo barko in pa položil vse vanjo. Tudi jaz sem slišala o neki kravi, da bo v res-

nici na tiki-tetu. Križ božji, Ja-ka, kaj nam je za napraviti naj-prej? Po mojem mnenju je še najbolj tako, da se kupi tiki-tet, pa naj ga prinese, kdor hoče.

Kar so prišli tiki-teti v prodaji tako segajo po njih, da jih bo tiskarna komaj sproti tiskala. Ne vem, ali gre vse zavoljo ti-ste krave, ali tudi za prašiče. Za temi tiki-teti hitijo vsi mlekarji, farmerji, žnidarji, suštarji, me-sarji in — uredniki. Najprej je bila krava obljudljena Louis Starmanu, ki ima svojo mleka-rijo nekeje v Ljubljani. Ne vem, kako bo on zadovoljen s kravo. Prvič on bolj konje lajka, dru-gič pa krav ne zna molziti. Urš-ki bi pa tudi svetovala, naj ma-lo počaka s svojim vozikom, za-kaj krava je jako v nevarnosti. Če si slučajno že naročila vozi-ček, kar ustavi naročilo. Vaj-boš namreč z njim, če krave ne dobiš? Kaj boš z njim korenje in fižol vozila? Saj ga še sadi-li nismo, da bi ga v Ljubljano vozila.

No in po dolgem ukrepanju sta jo pa le pogodila ta pravo, da nimata samo vidva tako vro-čo željo za kravo. Kaj pa, če bi jo po nesreči ljubljanska teta dobila. Ona ima že hlev pripravljen in tudi krava se mi dopade. Sicer sem jo sa-mo od zadnjega konca videla, pa mislim, da bo že ta prava. Na pašnik jo bom pa na Rožnik go-nila k Jakatu. Mežnarjev Jan-izez in Kostnov France naj pa za enkrat pozabita na kravo. Privoščim jim pa kaj drugega. Kravi bi pa privoščila, da bi pri-šla v naše mesto, da si ga enkrat ogleda na svoja stana leta. — (Holt, ki si rekla, Franca — na stara leta? Oho, tiki-tet bodo sa-mo po tri cente in pol, če boste take pripovedovali. Op. Jak.) Sedaj se nahaja nekeje na far-mah ali mar v Euclidu? Kar se pa tiče Pojetovega ateta, bi pa svetovala, da bi zaenkrat meni-kravo prepustili, ker sem slišal-

la, da niste še dobili primerne-ga prostora za kravo privezat. Kar se pa mleka tiče, ga bova pa itak oba dosti imela. Za Ve-selovega Franceta pa še ni, je še premlada. Moramo še mi iz-ne preb kaj dobiti, njemu itak ne odide. Mami Grdinovi bi je pa tudi ne privoščila, da bi ime-li neprijetne sitnosti z nji. Saj veste, kako so take krave prišti-mane, če dobi kakega brenclja v ušesa, pa je takoj rep na ko-ražjo postavljen. No ja, pa naj se taka primeri, če bi krava le-pega dne zbježljala doli po bu-levardu, kjer je toliko avtomo-bilov, kaj bi bila to za ena reč in nesreča. Gotovo bi rekli: — vrag naj pocitra kravo in tisto nesrečno številko, ki sem jo za-dela.

Prav za prav, v kolikor sem jaz preštudirala, k r a v a ni za nas. Kvečjemu bi bila za naše-ga Jakata, ki živi gori na lepem Rožniku. Prvič, gori ni nobene-ga mlekarja v bližini, drugič pa, ker ima tako lepe pašnike tam okrog. Zadnje jesen sem si ogle-dala lepi Rožnik. Vidim lepo hišo in vrt, pa vprašam nekoga, kdo da živi v tisti hiši. Povedal mi je, da tisti Jaka Debevec, ki piše tisto dopadljivo kolono v Ameriški Domovini. Torej ta kraj sem si zapomnila, če slu-čajno Jaka kravo dobi, bom pa vsaj vedela, kam iti po mleko. Zato jo pa njemu privoščimo, ki bo dobro skrbel zanj s po-močjo svoje ženičke Johance. Za mlezet te pa ni treba nič skrbet. V Ameriki se moramo vsega pri-vadit. Boš vsaj vsako jutro sveže mleko pil. Posebno dobro bo, kadar boš prišel zgođaj zju-traj domov od marjaša. Če ti bo pa kaj mleka ostajalo, se ti pa že naprej priporočam za par kvortov. Veš, Strnadova mama so nama zelo naklonjeni. Rekli so, če eden izmed naju dobi kra-vo, bodo darovali tisti slavni jerbas iz starega kraja, da bova lahko o veliki noči nesla žegen k sv. Kristini. Torej le glej, da ne bo šla krava kam drugam.

No, pa vseeno priporočam tu-di Lojzetu Starmanu, da seže po tiki-teti. Če kravo jaz dobim, gođdby za tvojimi kostimarji na Shawnee!

Končno vas vse skupaj prav-lepo vabim na pustni večer k sv. Kristini, da se enkrat prav-pošteno zasučemo in veselo za-ključimo predpustni čas. Skup-na društva fare sv. Kristine vas iskreno vabijo, ker bomo tam lahko tako srečni, da bomo za par centov dobili celo kravo, pa še rep zraven.

Frances Rupert.

Party na Grovewood

To pot so pa krški prijatelji iznenadili svojega prijatelja in sorodnika s "surprise partyem" in sicer Mr. in Mrs. Louis Prišel na njih domu, 16812 Grovewood Ave. Mr. Prišel je imel v soboto ves dan toliko nenavad-nih klincev in vabil, da ni vedel, komu naj se odzove in komu naj sledi, saj vendar ni bilo v nava-di, da bi ga klicali zdaj tu zdaj tam, v soboto pa so ga vabili in vabili. Zdaj je tu zbolel otrok, zdaj ga hoče druga družina, da se vsaj za kratko oglasi pri njih. Povsod pa, kamor je prišel, se ga izborna potretali in razvose-lili; nekaj časa se je izgovarjal, koliko ima doma dela in posla v hiši, toda končno se je nadležni tovarišiji le vdal in pozabil na hišna dela. Z družino se je za-baval in šel, kamor so ga hoteli peljati. Rekel je: "Če me hoče-te imeti seboj, pa grem, saj ne morem ničesar zamuditi, ker ta-ko in tako za svoje delo doma ne dobim nič plačano." Mr. Prišel jim je sledil in ko so ga že dobro pogostili, so ga peljali do-mov in ne bodi len, tukaj se je pa razkrila cela zarota. Mr. Prišel je debelo gledal, kakor da se je šele prebudil iz težkih sanj, sam sebi ni verjel, kaj se mu je dogodilo. polno občinstva mu kliče: "Dobro nam došel! Sur-prise tibi in ženi!" "Da bi vas

je strela!" je robantil Mr. Prišel in končno spoznal, zakaj so ga vodili okrog in tako sijajno za-bavali njegovi ožji prijatelji.

Ko se je enkrat vsega tega zavedel in videl, koliko se je v ta namen zbralo skupaj prijateljev, je postal ves mehak in srce se mu je zvedrilo, potem pa je rekel navzočim: "Sedaj pa, ko ste me na tako lep način iz-peljali, se le veselite z menoj in mojo družino, vsi moji prijatelji, od zore do dneva; vse vam je na razpologo, žal mi je le to, da ste me v takem meglenem stanju pripeljali nazaj na dom, kar pa ni moja krivda, marveč vaša. Če vam sedaj ne bom mo-gel dovolj postreči, vi glejte!"

Razume se, da so se ti krški rojaki, zbrani okrog omizja svo-jega ožjega prijatelja, nad vse veselo zabavali in veselili, da jim je nakana tako izpadla, ka-kor so si jo bili zamislili.

Mr. Louis Prišel je eden iz-med treh bratov Prišlev družin in ima še dva brata: Johna in Josepha ter sestro Agnes Pirc, ki je imela prste vmes za to prireditve. Mr. Louis Prišel je prišel v Ameriko za svojimi starši pred 30 leti iz Drnovega pri Krškem, fara Leskove. Oče in mati sta mu umrla tukaj pred nekaj leti.

Mr. Prišel je bil doma izučen brivec. V Ameriko je dospel, ko je bil 18 let star. Z ženo sta se poročila tukaj pred 28. leti. Mrs. Prišel je doma iz Trške ob-re, kjer vince zori. Družina ob-stoji iz petih članov: starejša hči Amalija in sinova Louis in Edward; otroci so skrbeli, da se jima je priredila ta vesela druž-ba.

Lep dom imajo Prišlevi, moč-ni in odrasli so sinovi in hči in srečno živi družina in v spora-zumu, le dela ni, je rekel Mr. Prišel, da bi ta naša mladina kaj delala. Oba naša slavljena sta še dobro ohranjena in želi-mo jima vsi še na mnoga leta!

G.

Dobro smo se imeli na 40-letnici

Cleveland (Collinwood), O.—Rada bi napisala, kako prijetno smo se imeli pred zadnjo nede-ljo, pa ne vem kako bi začela, ker pisanje ni moj posel. Pa vse-no bom poskusila napisati vsaj približno tako, kot se je vršilo, da pa ne bom popolna, že na-prej vem.

Mr. in Mrs. Frank škulj sta namreč obhajala 40 letnico svo-jega zakona in ob tej priliki so jima otroci, odnosno Mrs. M. Lah in Mrs. Nahtigal, napravili pre-senečenje v Mr. Plevnikovih prostorih. Torej sešli smo se v nedeljo popoldan in smo se za-bavali medsebojno ter spoznavali ali pa se vrteli in preganjali revmatizem do časa, ko je bil otvorjen slovenski radio pro-gram. Potem smo zasedli mize. Pri sosednji mizi, na častnem mestu, sta sedela slavljena, po-legel njiju so zavzeli prostor njiju otroci, na drugi strani mize so pa sedeli bližnji sorodniki. Bilo nas je zbranih čez sto oseb. Ko je bilo po radiu čestitavo za njih 40 letnico, je hčerka, gospa Lah, izročila lep šopek samih rdečih nageljnov. Verjemite mi, da je bil to krasen trenutek.

Zatem se je vrstila večerja, katerra je bila jako okusno pri-rejena; da, ga. Plevnik je izvrstna kuharica.

Nato je vstal g. M. Lah, stolo-ravnatelj in je čestital slavljencu-ma v izbranih besedah ter prebral obenem došle čestitke od sinov Josipa in Albina, ki se ni-sta mogla udeležiti slavnosti. Mr. Anton Grdina je podal zelo pomemben in ganljiv govor ter jima čestital in želel, da bi uče-kala tudi 50 letnico. Govoril je tako lepo, da so si mnogi navzo-či brisali oči. Tudi g. Vehovec je lepo govoril. Gg. Belle in Plut-sta zapela par lepih pesmi, tako da smo se res zabavali prisr-čno in domače. Da godbe ni

manjkalo, se razume in smo se veselo vrteli. Prehitro nam je čas minil in bilo je čas iti domov. Še enkrat smo čestitali slavljencema in se razšli s prav prijetno zavestjo, da smo preživeli prav prijeten nedeljski popoldan in večer.

Jennie Kozely.

Koncert "Kanačkov"

Cleveland (Newburg), O.—V nedeljo 10. februarja popoldan smo imeli na Jutrovem zbor Kanački koncert. Reči moram z eno besedo: vse je bilo jako do-bro in veselo. Zahvaliti se mo-ramo g. Semetu, ki nas je tako lepo navadil in se trudil z nami. Zahvaliti se moramo tudi naši rediteljici, gđc. Ani Traven. Res smo nagajivi, včasih tudi pozab-ljivi; mi Kanački mladi, te ima-mo srčno radi. Le bodi naša re-diteljica še naprej, Anica. Bog živi te!

V imenu vseh Kanačkov se lepo zahvalim vsem tistim, ki so nas v tako velikem številu prišli poslušat. Potrudili se bomo, da bomo drugič še lepše zapeli. In končno poziv vsem mladim ljudem: kdor hoče Kanaček bi-ti, se mora hoditi učiti.

Kanaček.

MISS ANNA LENARČIČ

Na 9. februarja sta se po-ročila v cerkvi sv. Vida Miss Anna Lenarčič iz 6526 St. Clair Ave. in Mr. Frank Piž-mohr, 6516 Bonna Ave. Poro-čil ju je Rev. B. J. Ponikvar. Tovaršici sta bili Miss Jose-phine Lužar in Miss Jennie Adamič, tovarša pa Mr. Ed-ward Drobnič in Mr. Anton Zakrajšek. Novoporočena bo-sta stanovala na 17900 Dela-ran Ave. Naše iskrene čestit-ke mladima zakoncema. Sliko je izvršil Beros Studio, pohi-štvo sta pa kupila potom Mr. Louis Oblaka, 1085 E. 66th St., Tel. Henderson 2978.

Če verjamele al' pa ne

Za baro jih sloni takole osem-najst in si pomagajo do tega ali onega, kar so že naročili. Ura se nagiblje že na polnoč, pa no-ben še ne kaže kakega posebne-ga srčnega nagnenja, da bi šel domov, ker so to odločni ljudje, ki hočejo svetu dokazati, da la-hko ostanejo zdoma, dokler se jim zljubi.

Bartender je sicer vesel trgo-vine, vendar ker je tudi on slu-čajno samo človek, bi ne slonel tukaj rad do sodnega dne. Ma-le se popraska za ušesi, pogleda bojno črto pred jaslimi, potem se pa zmuzne ven na dvorišče, odkoder se vrne v par minutah nazaj. Ustavi se na levem krilu in zavpije doli po švarmliniji: "Fantje, zunaj pred vrati stoji neka ženska in pravi, da čaka svojega moža, ki ji je obljubil, da bo ob desetih doma."

Kot bi bil sam vrhovni povelj-nik disciplinirane nemške arma-de navzoč in bi komandiral: le-vo kren! Stopati — stopaj! Ta-ko jih je odkurilo vseh osem-najst od bare in se jim je tako mudilo skozi vrata, da so se kar zagvzdili med vrati.

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po nemškem izvirniku K. Maya

Tako je povedal ter grozeče nagubal svoje nizko čelo v šest — več jih ni šlo na čelo — globokih gub, podjetno potegnil za svoje "brke," to je, za osem kocin na desni in za devet kocin na levi velikega orlovskega nosu, živahno zabingljal z nogami po zraku in končno z levico tako krepko posegel svoji mrhi v grive, kot bi uboga žival bila tisti peklenšček, ki mu je namerala mene iztrgati iz kreppljev.

Nepričakovani napad je živahno kruto zdrnil iz njenega globokoumnega razmišljanja, šinila je pokoncu in se poskušala postaviti na zadnje noge, pa se je spomnila na svojo čistilno starost, ki se ji taki izpad ne spodobi več, premislila se je ter se ravnodušno spet spustila v običajno ravnotežje.

Dobri Halef pa je nadaljeval svoj misijonski govor.

"Da, gospod! Raj in pekli, oba morata ostati! Kajti kam bi pa sicer po svoji smrti prišli zveličani in pogubljeni?"

Da pa pridejo vsak na svoje mesto, morajo čez most, ki se imenuje sirat in ki pelje čez globok prepad ter je tako ozek kot ostrima meča."

"Eno si še pozabil, dragi moj Halef!"

"Kaj —?"

"Antikrista."

"Pa res! — Gospod, ti poznaš koran in vse svete knjige! Kako čudno, da se v kljub temu nečeš izpreobrniti k naši pravi veri? Pa brez skrbi bodi! Te bom že prenameril v pravega muslimana!"

Torej res! Kakor si dejal, bo pred sodnim dnevom nastopil antikrist. Tako mu pravijo vsi džauri. Mi ga pa imenujemo dedžel."

"Da."

"Nato odprejo angeli nad vsakim človekom knjigo življenja. V njej so zapisana vsa njegova dobra in slaba dela. In potem jih denejo na tehtnico in to tehtanje dobrih in slabih del traja nad petdeset tisoč let, ki minejo pravičnim kakor bi trenil, hudobnim pa se zdijo cela večnost. To je hukm, tehtanje in presojanje vseh del."

"In potem?"

"In potem pride sodba. Tisti, ki so njihova dobra dela lažja kot slaba, pridejo v raj, drugi pa pridejo v pekli, — le v tem je razlika, da bodo grešni muslimani samo za nekaj časa v peklu, potem pa pridejo tudi v raj, neverniki pa bodo vekomaj trpeli, pa če so bila sicer njihova dobra dela tudi težja kot slaba dela."

Vidiš, torej, gospod, kaj te čaka, če si tudi dober in priden! Toda rešil te bom! Ti moraš v menoj v raj, zato te bom izpreobrnil, pa če hočeš ali nečeš!"

In spet je podjetno pobingljal s suhimi nogami po zraku, da je staruhasta kobila vsa začudena zmigala z ušesi ter poskusila goskiliti za svojim nemirnim gospodarjem.

"In kaj me v peklu čaka?" sem ga vprašal.

"V peklu? V peklu, gospod, gori večni ogenj, potoki se pretakajo po njem, ki tak smrdaš širojo, da pogubljeni kljub strašni žeji ne morejo iz njih piti, in strahotna drevesa rasejo v peklu, na primer drevo zakum, ki poganja same glave peklenščakov."

"Brrrrrr!"

"Da, gospod, strašno je v peklu! Pa še strašnejše reči ti bom povedal o njem. Poslušaj!"

Pekel ima sedem oddekov. Skoz sedmera vrata se pride vanje. V prvi oddelek pridejo vsi grešni muslimani in tako dolgo ostanejo v njem, da se očistijo. Drugi oddelek je za kristjane oločen, tretji za jude itd., sedmi je najgloblji in najstrašnej-

ši. Vanj pridejo hinavci.

In v vseh teh sedmih oddelkih vlačijo hudobni duhovi zavržene po ognjenih potokih in z drevesa zakum morajo glave peklenščakov jesti, ki jim potem trgajo in mesarijo drobno.

O, gospod, izpreobrni se k našemu preroku, da ti ne bo treba trpeti teh strašnih muk!"

Odkimal sem ter mu resnobno dejal:

"Če odpadem od svoje vere, pridem v naš krščanski pekli, ki je prav tako strašen ko vaš mohamedanski."

"Ne verjemi tega, gospod! O — obljubljam ti pri preroku in pri vseh pravovernih kalifih, da prideš v raj, če se izpreobrneš! Ali naj ti raj popišem?"

"Da, stori to, dragi moj Halef!"

"Torej! Raj leži gori nad sedmimi nebesi in ima osem vrat. Najprvo prideš k velikemu vodnjaku, tako velik je, da stotisoč vernikov obenem lahko iz njega pije. Njegova voda je bolj bela ko mleko, in po sami miri in drugih dišavah diši, na njegovem robu stojijo milijoni zlatih kozarec, ki so posejani z diamanti in dragulji."

Potem prideš v oaze, kjer počivajo verniki na blazinah, pretkanih z zlatimi nitkami. Nesmrtni mladeniči in večno mlade in lepe mladenke jim stržejo. Petje angela Israfil jih razveseljuje in ubrano zvonjenje zvončkov, ki visijo po drevju in ki jih ziblje vetrič, prihajajoč od prestola Allahovega."

Vsak pravični je šestdeset komolcev dolg in vso večnost je neizpremenljivo vedno trideset let star.

Prerok pa ima najlepšo palačo in v njej raste drevo rajske sreče in njegove veje segajo v stanovanja pravičnih, na njih pa visi vse, kar si pravični požeje. In izpod korenin tega drevesa izvirajo rajske reke, ki se v njih pretaka mleko, vino, kava in strd —!"

Ves se je razvel mali Halef pri popisovanju mohamedanskega raja, ki si ga je njegov prerok, to ste koj na prvi pogled opazili, v bistvu izposodil od krščanstva, pa ga je povrh še okrasil in obdaroval z vsem, kar si le more poželeti čutna orientalska domišljija."

Umolknil je in me pričakoval, gledal, češ, sedaj se boš nedvomno koj izpreobrnil k Mohamedu —

Jaz pa sem seve molčal.

"No —?" je vprašal samozvestno.

"Povem ti odkrito, dobri moj Halef, da nočem biti v rajju šestdeset komolcev dolg. In o tistih vaših mladenkah mi kar molči! Jaz namreč sovražim dekleta in vse ženske vobče."

"Zakaj —?" se je Halef ves začudil.

"Zato, ker pravi prerok Mohamed: 'Glas ženske je kakor glas slavčka, toda njen jezik je poln strupa, je gad."

(Dalje prihodnjič)

Vsak dan ena

Čebela je bila prinešena v Ameriko

Čebela ni domačinka v Novem svetu. Divje čebele, ki se dobe tu in tam, izvirajo vse od domačih čebel, ki so bile prinešene iz Evrope. Domneva se, da so bile prinešene čebele v Ameriko v sredi 17. stoletja, v Južno Ameriko pa mnogo pozneje. Indijanci so nazivali čebele "muhe belega človeka." Že roji prvih čebel so ušli in se nastanili po vseh drevesih v divjini, zato je dolgo časa vladalo mnenje, da so čebele domačinke te dežele.

Božja pravica naroda

Pod naslovom "Božja pravica naroda" prinaša katoliški dnevnik "Slovenec" iz Ljubljane sledeči članek:

"Gorje, ki ga trpe jugoslovanski katoliki pod Italijo, je izredno. Katoliški dnevnik, ki mu prihajajo vedno nove vesti o duševnih mukah našega naroda, mora dvigniti glas kot glasilo, ki je dolžno načela krščanske in katoliške etike v javnem življenju braniti."

Zavedamo se, da branimo narodu primarne pravice, ki jih je dobil od Stvarnika; branimo jih proti poganskemu nacionalizmu, ki gleda iz strašne zablode gospodujočega naroda proti lojalni slovenski manjšini; branimo zlasti s stališča vesoljne Cerkve."

Ali pretiravamo? Narod, ki ima v zgodovini visoko kulturo, je v nacionalizmu tako zabredel, da proti manjšini nastopa kakor bi bili v resnici brez kulture."

Ljudstvo, ki je na rodni grudi mirno živelo in se kulturno visoko razvilo, je oropano doma vseh kulturnih ustanov, trgajo mu pravice do materinega jezika, otroke odtujujejo roditeljem, onemeli so zatiranci v grozi, da predstavniki državne pravice zanje nimajo pravice."

Izgovor, da se Slovanom pod Italijo nudi višja italijanska kultura, je skrajno kratkoviden, le egoističen. Da, če bi Italijani ravnali z ljudstvom kot visoko kulturni ljudje in bi se podaniki polagoma premenili, da bi zahrepeneli po njih dobrih, bi tak izgovor morda kdo sprejel; toda nasilje ne nudi dobrin, marveč jih samo jemlje in hkrati seka boleče rane."

Neznosne so zlasti duševne muke, odkar segajo naravnost v verska čustva: Slovan naj bi niti v cerkvi ne imel pravice do svojega jezika! Kako moreš zaupati človeka bolj, kakor če ga udariš tam, kjer išče združitev z Bogom?"

Prvi in največji božji zapovedi je enaka zapoved: "Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe." Slovenci in Hrvati pa niso samo naši bližnji, za katere moramo imeti sočutje, ampak so tudi naši krvni bratje. Vse, kar njih boli, tudi nas dvojnó boli; kar njih žali, tudi nas žali. Kdor zatira jezik svojega bližnjega, ga žali v bistvo njegove duše, otroka vrhutega pohujšuje zoper lastnega očeta in zoper lastno mater. Kdo ni še opazil, da otroci, kateri lepo spoštujejo svoje starše, po navadi tudi najlepše čutijo svoje pravo razmerje do Boga; saj je tako lahko, otroka vzdigniti od lepe ljubezni do očeta na zemlji k božji ljubezni nebesnega Očeta."

Ubogega slovenskega otroka v Italiji pa dejansko uče zaničevati materino besedo."

Jezik ni le sredstvo za izražanje misli in sprejemanje naukov od drugih; ni kakor orodje, ki ga moremo vreči iz rok pa vzeti boljšega, ampak je s svojimi prvimi glasovi in prvimi doživeti tako tesno spojen z našo notranjostjo, da predstavlja naravnost bistven del našega duhovnega imetja. Po njem so od pradedov prešli nenadomestljivi zaklad duhovnih vrednot. . . Kdor nasilno posega vanje, ruši harmonijo človeškega ustroja, razdvaja osebnost, mori duševnost samo; podira lepoto, ki jo je hotel Stvarnik. Ozrite se naokrog po zgledih in spoznajete, zakaj so odpadniki, ki se začno sramovati svojega jezika, običajno manj vredni ljudje. Zakaj se splošno Cerkvi bolj odtujujejo kot drugi — porušili so lepoto svojega življenja. Pedagogu je jasno: materinskega jezika v mladosti ne more nadomestiti noben drug jezik."

Se prav posebej pa je materini jezik potreben za dušno pastirovanje. Misijonarji porabijo dolgo dobo, da se priučijo jeziku ljudstva, med katerim hoče-

jo delovati; ne mislijo na to, kako bi svoj jezik širili, marveč kako bi ljudstvo v njegovem jeziku približali Bogu."

To misijonarji vestno vrše tudi pri ljudeh, ki govore še kak drug jezik, ker pač vedo, da imajo z maternim jezikom največji uspeh. Če je na napačno, materini jezik zapostavljati pri ljudstvu, ki se svojih pravic ne zaveda, kolika zabloda je šele, vsiljevati tuj jezik tako zavedno ljudstvu, kakor je naše v Juljski Krajini, kjer se je narodna zavest ob trenju narodov razvila do viška. Temu narodu jemati njegov jezik, pa vsiljevati tujega, pa še celo jezik naroda, kateri vkljub svoji kulturni višini proti nam ni nastopal kulturno, se pravi dušno pastirstvo onemogočati; to je napad na najbolj občutljiva njenih predstavnikov, kakor da bi pustili Cerkev blati."

Duce, voditelj Italije naj uredi svoj besedo, da je Cerkev v njenem področju svobodna, ali pa naj se pokaže, da je katoliške Slované v Italiji raznarodilo samo kruto nasilje — katoliška Cerkev, ki je mati narodov, pa ne sme imeti madeža."

nozi poganskega nacionalizma, njej ni v čast, v očeh Stvarnikovih pa je krivica, ki jo Bog noče, in bo zato njegovemu narodu v škodo."

In še močnejši je nagib za božjo Cerkev, ki trpi krivico, da verniki zgubljajo zaupanje vanjo, ko v resnici božja Cerkev ni kriva, ampak le ljudje s svojimi slabostmi. Kaj bo pisala zgodovina?"

Ako izgine visokostojec manjšinski narod in zgodovina ne bo mogla dokazati, da so se tedanji predstavniki Cerkve za pravico tega naroda v cerkvi borili, bodo sovražniki Cerkve skozi stoljetja narode odvrčali od prave Cerkve."

Vse misijonstvo bodo kazali kot smešno, če zgodovina ne bo mogla jasno pokazati, da je Cerkev bila katoliška tudi v domovini papežev. Zato ne pričakujemo nič preveč ko pričakujemo prej tudi mučeništva njenih predstavnikov, kakor da bi pustili Cerkev blati."

Duce, voditelj Italije naj uredi svoj besedo, da je Cerkev v njenem področju svobodna, ali pa naj se pokaže, da je katoliške Slované v Italiji raznarodilo samo kruto nasilje — katoliška Cerkev, ki je mati narodov, pa ne sme imeti madeža."

IZ PRIMORSKEGA

Trst, 22. januarja 1935. — S ponedeljkom 21. t. m. je začel tržaški radio oddajati tudi v madžarsčini. Oddajal bo vsak dan četr ure razne vesti, ki direktno zadevajo Italijo in Madžarsko. Na Madžarskem je bila ta vest sprejeta z velikim veseljem in ne morejo nikakor prebraviti te uredbe. V tržaškem radiju bo mogoče poslušati vse evropske jezike, našim ljudem pa na vsemogoče načine preprečijo, da bi poslušali oddaje ljubljanske ali pa zagrebške radio postaje."

Ajdovščina, januarja, 1935. Zadnje čase se širijo govorice o vzrokih konfincije Srečka Rejca, župnika iz Sv. Križa. Poročali smo, da je bil svetokriški župnik nenadoma poklican pred konfincijsko komisijo v Gorico in bil konfiniran na pet let. Vzroki niso bili znani, zdaj pa se govori, zlasti odkar sta bila nenadoma premeščena bivši podestast in učitelj Caliva ter postajenačelnik s Ceste, da so župnika konfinirali na podlagi izjav neke družine."

Na neki fašistični praznik ni baje ta družina razobesila državne zastave. Domača hči, ki je bila pozvana, da razobesi takoj zastavo, je odgovorila da jo bo toda takrat, ko bo odšel podestast iz Sv. Križa. Pri omenjeni so se nato oglašili karabinerji. Ustrašila se je in poslala za Balillo dar v znesku 500 lir, kar pa oblasti niso sprejele in denar vrnilo. Iz nadaljnjega je znano, da je kasneje izjavila domača hči na pritisk oblasti ali pristojevalno, da jo je nato, da naj ne obeša zastave nagovoril župnik Reje. To izjavo je baje podpisala sama, njen oče in brat in na tej podlagi naj bi bil po govoricah brez preizkave konfiniran župnik Reje."

Znano nam je, da se župnik Reje nikoli ni spuščal v politične stvari in lahko z gotovostjo trdimo, da je pri tem popolnoma nedolžen. Zgleda pa, da širijo to vest, ki vzbuja med našimi ljudmi veliko ogorčenje, Italijani sami, zlasti na podlagi prepisa, ki je nastal med bivšimi podestastom in postajenačelnikom, ki sta si javno predstavljal to zadevo, na ta način slišajo vreči svo krivdo na druge in s tem opravičijo konfincijo župnika Reja."

—Il. Bistrica, januarja 1935. Že večkrat smo poročali v našem listu o posestvih v bistrski okolici, ki so bila že večkrat dana na dražbo, a ne prodana. Pred časom je ta posestva, a le obsežnejša pokupilo društvo, ki nosi naslov "Ente per la Rinasita Na-

zionale." Tako je prišla v njegovo last nekdanja Joškova grofija ob Reki pod Premom, dve posetvi na Turnu, neko posestvo v Zabičah in drugod. Bivše lastnike so izgnali iz hiš, gospodarska in stanovanjska poslopja pa temeljito preurejajo. Kako in kaj nameravajo s temi kmetijami, ki so prav za prav veleposestva, ni znano. Že iz naslova društva pa lahko sklepamo, kaj je pričakovati."

DNEVNE VESTI

Kako so laškega poslanka potegnili

Springfield, Ill., 18. februarja. —Augusto Russo je laški poslanik v Zedinjenih državah. Te dni je ob priliki nekega govora omenil Lincolna in pri tem pripomnil, da je laška vlada l. 1865 poslala predsedniku Lincolnu kamen iz grobnice slavnega junaka starega Rima, Servija Tulija. Ta kamen je predsednik na nasvet kongresa poslal v mesto Springfield, kjer se nahaja grobnica velikega Lincolna. Laški poslanik je prišel v Springfield, da si ogleda dotični kamen. In, joj, groza! Kamen ni bilo v Lincolnovi grobnici! Leta 1930 so slednjo prenovili in odstranili kamen v neko starodavno skladišče, kjer je ostal med staro šaro. Hitro so bili na delu ljudje, da kamen poiščejo. Prenesli so ga v governerjevo sprejemno sobo, ga primerno okrasili in pripeljali poslanika v sobo. In poslanik Rosso se je zahvalil governerju, ker je spominski kamen že toliko let na tako odličnem mestu."

13 let staro dekle je umorilo svojo mater
Cleburne, Texas, 18. februarja. — Mr. in Mrs. Mattie Jordan sta včeraj začela družinski prepir. Pri tem je mož napadel ženo in ji grozil z revolverjem. Na pomoč je prišla 13 let stara hčerka družine, ki je izvila očetu revolver in hotela streljati v njega, toda je pri tem ustrelila in ubila svojo mater, nehoti, dočim je očeta ranila. Policija deklice ni aretirala."

MALI OGLASI

Radi boledni
se prav poceni proda hiša za dve družini, vsako stanovanje po štiri sobe, kopališče, vse moderno, velika klet, dva furniza in dve garaži. Hiša se nahaja v Colliwoodu blizu slovenske cerkve. Na račun se vzame tudi knjižba North American in International posojilnice. Za naslov vprašajte v uradu tega časopisa. (43)

Važno naznanilo
Društvo sv. Neže št. 139 C. K. of O. opominja svoje članice, da se vrši seja v sredo večer, 20. februarja, ob pol osmi uri v navadnih prostorih. Upam, da se udeležite te seje v polnem številu, ker se bo odobrilo na tej seji glede bolniške podpore, ker je gotovega denarja premalo. Ob ravnavalo se bo tudi o nakladi. Prošene ste vse, da se udeležite, da ne boste po seji govorile, da ni bilo kaj prav sklenjeno. S seštrskim pozdravom — Frances Russ, tajnica in zapisničarica.

Posebnosti za ta teden
Sedaj je čas, da kupite solatno olje, galona\$1.00
Pet galon za\$4.95
Prinesite svojo posodo. Najboljše suhe klobase, in to so izvrstne klobase, ft.23c
Rizeve in krvave, 6 za24c
Domača suha plečeta, 4-6 funtov15c
Mleto meso mešano, 3 ft.25c
Govedina od nog, 2 ft.25c
Telatina za ajmoht, ft.9c
Čista mast, 2 ft.29c

6220 St. Clair Ave.

Mlad mesarski pomočnik
bi rad dobil primerno delo. — Vpraša se na 1145 Norwood Rd. (44)

Gotov denar
plačamo na knjižice International Loan Association. — Mr. Keith, Ledogar Horner Co., 504 Union Trust Bldg., T8el. CHerry 3800. (Feb. 19. 22)

Stanovanje
se da v najem, 5 sob, prav poceni, poštene družini. Vse na novo dekorirano. Stanovanje je na 1114 E. 63rd St. Poizve se na 1133 Norwood Rd. (43)

Ruske žene dobijo počitnice ob porodu

Moskva, 18. februarja. Ruski diktator Joseph Stalin je odredil, da ženske delavke dobijo en mesec počitnic pred porodom in en mesec po porodu. Tekom tega časa a dobivajo polovično plačo.

Ruske žene dobijo počitnice ob porodu

Moskva, 18. februarja. Ruski diktator Joseph Stalin je odredil, da ženske delavke dobijo en mesec počitnic pred porodom in en mesec po porodu. Tekom tega časa a dobivajo polovično plačo.

Spominska plošča prča o zgodbi sedmorčkov

Hamlin, Nemčija, 18. februarja. V tem mestu so pravkar prenovili spominsko ploščo, ki je bila vdelana pred 335. leti v hišo, v kateri so bili rojeni — sedmorčki. Toda novorojenci so živeli samo 11 dni, kakor je pisano na spominski plošči. Besedilo se glasi: V tej hiši so bili rojeni Thiele Roemerju in njegovi ženi Ani Beyers, dne 9. januarja, leta 1600, ob 3. uri zjutraj dva moška in pet ženskih otrok, in vsi so umrli 20. januarja istega leta ob dvanajsti uri, potem ko so bili preji krščeni. Bog naj jim podeli večni blagoslov."

Plačan račun za plin je izdal roparja

Seattle, Wash., 18. februarja. Neki ropar je vlomil včeraj v blagajno neke pekarije v tem mestu. Pri svojem "delu" je ropar izgubil potrdilo o plačanem računu za plin. Policija se je obrnila na dotični naslov in je v resnici dobila pravega roparja.

13 let staro dekle je umorilo svojo mater

Cleburne, Texas, 18. februarja. — Mr. in Mrs. Mattie Jordan sta včeraj začela družinski prepir. Pri tem je mož napadel ženo in ji grozil z revolverjem. Na pomoč je prišla 13 let stara hčerka družine, ki je izvila očetu revolver in hotela streljati v njega, toda je pri tem ustrelila in ubila svojo mater, nehoti, dočim je očeta ranila. Policija deklice ni aretirala."

MALI OGLASI

Radi boledni
se prav poceni proda hiša za dve družini, vsako stanovanje po štiri sobe, kopališče, vse moderno, velika klet, dva furniza in dve garaži. Hiša se nahaja v Colliwoodu blizu slovenske cerkve. Na račun se vzame tudi knjižba North American in International posojilnice. Za naslov vprašajte v uradu tega časopisa. (43)

Posebnosti za ta teden

Sedaj je čas, da kupite solatno olje, galona\$1.00
Pet galon za\$4.95
Prinesite svojo posodo. Najboljše suhe klobase, in to so izvrstne klobase, ft.23c
Rizeve in krvave, 6 za24c
Domača suha plečeta, 4-6 funtov15c
Mleto meso mešano, 3 ft.25c
Govedina od nog, 2 ft.25c
Telatina za ajmoht, ft.9c
Čista mast, 2 ft.29c

6220 St. Clair Ave.

Mlad mesarski pomočnik
bi rad dobil primerno delo. — Vpraša se na 1145 Norwood Rd. (44)

Gotov denar
plačamo na knjižice International Loan Association. — Mr. Keith, Ledogar Horner Co., 504 Union Trust Bldg., T8el. CHerry 3800. (Feb. 19. 22)

Stanovanje
se da v najem, 5 sob, prav poceni, poštene družini. Vse na novo dekorirano. Stanovanje je na 1114 E. 63rd St. Poizve se na 1133 Norwood Rd. (43)

Ruske žene dobijo počitnice ob porodu

Moskva, 18. februarja. Ruski diktator Joseph Stalin je odredil, da ženske delavke dobijo en mesec počitnic pred porodom in en mesec po porodu. Tekom tega časa a dobivajo polovično plačo.

DRUŽINA JAZBORSKIH

(Za "A. D." predstavil M. U.)

Sredi zadnjega odstavka, ki je govoril o na kolenih klečečem in z gorečimi ljubezenskimi prisegami govorečem zaljubljenca, si je dala Lizika od matere podati svoje krilo. Iz žepa je vzela zvezano rutico. Nad odejo je razvezala vozec ter pomolila potem na dlani materi rubin, ki je bil v robcu spravljen. "Tu glejte, mati, ta dragoceni kamen, ki je več vreden kakor naša hišica in vse skupaj..." to je bilo seveda nekoliko pretirano, a Zapoltnica je neomajano verjela. "Ta dragi kamen mi je včeraj daroval v gozdu, ko mi je prisegel, da me ima rajši nego vse drugo na svetu." Solze so zadušile njen glas.

"Nak, nak — kaj takega! Ta dobri, ljubi, sladki fant!" Od ganotja, bolesti in presenečenja že blizu krčevitega joka, se je vrgla mati otroku na prsa. "Ta te je seveda moral imeti rad! Ta že! Ampak to ti povem, Lizika: kamenček ti vsijem v malo vrečko in to moraš potem nositi okoli svojega vratu kakor svet amulet, za večni spomin do svoje smrtne ure!"

Smrt! Ob tej hudi besedi se je Lizika zgrozila. "Prosim vas, nikar ne govorite neprestano o smrti!" se je razhudila in se izvilila iz materinega objema.

Zapoltnica je preslišala te besede in je segla z obema rokama v svoje sive lase. "Na, na — ti moj ljubi, nedolžni otroček! Kaka sreča se je tebi razblinila! Ta bi te bil poročil, Lizika! Na to prišežem! In kar predstavljati si ne morem: ti gospa grofinja! A jaz kot grofinjina mati! A sedaj je vsega konec!" je tarnala. "S čim smo se le pregrešili, da je poslal ljubi Bog tako trdo kaznen nad nas, uboga, nedolžna bitja? In kdo ve, dali je nesreče že kraj?" V Zapoltnici se je zbudila črnogledost in grozeče podobe so se začele prikazovati njenemu zaskrbljenemu materinskemu srcu. "Bojim se, da se stvari ne bo dalo prikriti. Marija in sv. Jožef! Že sedaj se zgražam, ako pomislim, kakke stvari lahko pridejo še na dan! In kdo bo potem trpel škodo? Ti, Lizika! Ti! Zmeraj nedolžni! To je pravičnost na tem svetu! Bog nas vari kaj takega!" Zapoltnica se je prekrizala — in za to je pogodila pravi trenutek, kajti z milim zvonjenjem so pozdravili zvonovi v vaškem zvoniku zbujajoči se dan.

Lizike se je najbrže prišla materina plašljivost, kajti kakor prestrašen otrok je zahtevala: "Ampak, mati! Kaj naj se mi pa zgodi? Saj sem vendar docela nedolžna!"

"Zapreti te seveda ne morem! Ampak ljudje, Lizika, slabi ljudje! Ako bi se bilo vse dobro izteklo, bi ljudje kar pokali na tebi! Običajno! Boš se videla! Vse življenje pojde za teboj. Tako te bodo napravili, da te ne bo nobeden več pogledal, nihče na vsem svetu! In obsejdel mi boš z vso svojo lepoto! Pravim ti, Lizika, ne vem, kaj bi dala, ko bi bil sedaj kdo tu, ki bi kar z mesta odšel s teboj k župniku."

"Ampak, mati!" je zajeceljo dekle, kateremu se je pričela sedaj svetiti črnogleda materina logika in jo navdajati s strahom in skrbjo. "Kje pa naj pride tak, kar sedaj?"

Fantazija zaskrbljene materinske ljubezni je napravila preko vse žalosti uprav levji skok: "Bregarjev Andrej!"

Ko je Lizika začula to ime, je skočila in pljunila na tla.

"Ti! Lizika! Rečem ti: ne pregreši se! Ali pa mar hočeš navsezadnje svojo srečo popolnoma zaigrati?" je tožila Zapoltnica. "Morebiti boš morala še pokoro delati, ker si ubogega, pridnega fanta ves čas tavala z njim. Jaz pa sem ti vedno dejala: le po si Andrejca gorkoga obdrži. Saj ni najslabši. Najlepsi grunt ima..." In kamnolom, ki spada h gruntu, je prava zlata jama. A upam, da še ni zaigrano. Andrej je kar zmešan od same ljubezni do tebe. Samo eno samo besedico bi te stalo, pa bo vse v najlepšem redu. Pri moji veri, ko bi vedela, kje Andrejca najdem, kar na mestu bi ž njim govorila!" — Zapoltnica je poskočila, kakor da hoče to hvalevredno namero

že udeležiti.

"Mati! Za božjo voljo, ne! — Samo tega ne!" je jela Lizika do smrti prestrašena, dočim je skušala ujeti materino roko. — "Raje na mestu umreti, kakor pa tako življenje..."

"Tako življenje?" Besedi sta očividno Zapoltnico dražili. — "Svoje življenje uničiti in skrb in žalost pripraviti nad mater, ki si srce trga od same skrbi zate... mar bi bilo to lepše življenje?" Svareče je dvignila prst. "Bodi pametna, Lizika, ti pravim! Ali pa mar hočeš priti tako daleč, da te tudi Andrej ne bo maral več? Ali pa hočeš navsezadnje v silo vzeti kakakega takega, ki bi se ga ne nobena iz vase niti s palico dotaknila? Ah, nak! Je pa že še tvoja mati tu! Sedaj takoj bom šla pogledat, da Andrejca dobim! In takoj se bo ž njim govorilo. In tebi, Lizika, tebi pa pravim: pametna bodi!" V naglici si je Zapoltnica pričela brisati roke v predpasnik, kakor bi bile še mokre — še enkrat je svareče pogledala hčer, a nato odhitela iz kamre.

"Mati! Mati!" je vreščala Lizika kakor v napadu norosti ter skočila s postelje. "Kaj takega ne storim nikdar! Za ves svet ne! Raje umreti! Pfu, hudič — mati! Zgražam se!" Odprla je vrata ter hotela za Zapoltnico, ki je že izginila v svojo kamro. Tedaj je videla na podu v veži okrvavljeni modrec — zgrozila se je in se opotekla razaj v kamro ter zaloputnila vrata, kakor bi bila videla prikažen.

Par minut kasneje je hitela iz hiše Zapoltnica, košarico na roki a na glavi volneno ruto.

Bilo je že zgodaj zjutraj, a življenje v vasi je že oživilo. Modrikast dim se je dvigal iz dimnikov, z rastresenih dvoršč je bilo čuti ropot in glasove, psi so lajali, na cesti je ropotal voz in iz grajskega parka, čigar kroge so bile prepredene še lahne meglice, se je oglašil od časa do časa vrešček krik orla.

Zapoltnici se je mudilo. Ni se obzirala na mokroto, ki jo je s krilom pobirala raz roso travo. Težko sope je prišla do Bregarjeve hiše, ponosnega poslopja sredi velikega dvorišča. Pri vodnjaku je stala dekla, in prijazno ji je preko plota zaklicala Zapoltnica: "Dobro jutro, Francka! Zgodaj si vstala."

"Dobro jutro, Zapoltnica!" Dekla se je smejala. "Ne bi bilo lepo, ko bi jaz solnce zaspala."

"Ja, ja, pridni ljudje so pri Bregarju! Bregar je tudi že gotovo zdavnaj na delu?"

"Prav praviš! Stari je že na polju, a mladi dela že od pete zjutraj v kamnolomu."

"Tako, tako? Nu, pa z Bogom!"

Zapoltnica je hitela dalje. Pot jo je vodila skozi les, čigar listevje se je že rumeno pobarvalo. S kamenjem obložen voz ji je prišel naproti, čula je razstrelbo in zamolklo udarjanje kamenja.

Dreyesa so odstopila in pred Zapoltnico se je razprostrl globoko v hrib ujedeni kamnolom.

Nad golo steno se je razpuhteval dim smodnika, medtem ko so ob vznožju trije delavci z dolgi mi svedri in kladivi že zopet vrtali nove jame za mine. Sredi velike množine kamenja sta stala dva voza, prvi že naložen, medtem ko so drugega baš pričeli nakladati. Stiri možje so bili pri tem delu, med njimi Bregarjev Andrej. Z ramenom je podpiral železen vzvod ter valil na stokačo voz veliko skalo. Baš ko se je Zapoltnica približala, se je skala zvalila na svoje mesto. Andrej si je z rokavom srajce obrisal potno čelo. Sedaj je opazil Zapoltnico, pobesil roko ter jo debelo pogledal.

"Dobro jutro, Andrej! Marljiv si, marljiv!" je kimala Zapoltnica ter šla mimo.

Vedela je, s kom ima opraviti in tudi vedela, da ji bo takoj sledil. Komaj je imela kamnolom za seboj in zopet stopila v gozd,

že je pričapal težkih korakov Andreja za njo, v zadregi kakor lačen otrok, ki vidi prihajati mater s polnim jerbasom kruha.

"Hoj, mojstrovka! Kam pa tako zgodaj?"

Zapoltnica je postala ter je imela urno izgovor pri rokah. Izmenjala sta par besed, a kmalu je Andrej sam zaokrenil pogovor v tisto smer, ki si jo je Zapoltnica namenila, ko je vprašal, kako je kaj Liziki.

"Ja, ti! Vprašuješ tudi še!" se je namrdnila, kakor bi imela bogve kak vzrok, se nanj hudovati.

Ze teh par besed je spravilo Andreja iz ravnovesja, da je zaskrbljen zajecal: "Ja, kaj pa je? Kaj me tako gledate?"

"Ti, ti! Ko bi te ne imela tako rada, bi ti najraje iztrgala jeze ušesa iz glave! Ja, tebi! Ti si mi pravi! Moje ubogo pridno dekle tako šikanirati! Se vendar že vse neha!"

Osupnjenja je Andreju govorila odpovedala. Njegove grčave pesti so se tresle, odprtih ust in široko odprtih oči je strmel v Zapoltnico, in rudečica in bledica ste spreletavali njegov široki obraz. "Ja kaj pa? Saj svoj živ dan nisem dejal Liziki žal besede! Saj ve vsa vas, kako imam Liziko rad! Saj se mi že vsi smejejo. In Lizika je tako neprijazna z menoj. In vedno mi kar naravnost v obraz pove, da ji ni noben tako zopern... kakor jaz." Andrej si je šel z rokama preko las in je težko vzdihnil.

"Ti? Pa da si zopern... Liziki?" Zapoltnica je položila košek na tla ter kakor v brezupnem začudenju prekrizala roke nad glavo. "Ja, mar si slep? Sedaj pa moram vendar enkrat z besedo na dan." In tako je šlo dalje kakor klopotač mlin — in ne da bi si dovolila niti en sam umeten odmor, je Zapoltnica doigrala svojo komedijo do konca. Vsak drug človek bi bil vsekar osupnil nad mešanico teh razkritij, nad izrednimi skoki nje logike. Ampak Bregarjev Andrej je bil slep — kljub temu, da je imel zdrave oči. Saj res ni bil bogve kak modrijan, a zabit pa tudi ne — pač samo bolj zaljubljen, kakor pa je bilo zanj dobro. Da vsplamti vroča

žerjavica njegove ljubezni v svetel plamen, sploh ne bi bilo treba te dolge pripovedke o nerazumljeni ljubezni, o trmi dekliškega srca, o Lizikinih bledih licih in nočeh brez spanja, o vročih solzah, pri katerih je Zapoltnica svojega ljubljenežnega otroka zalotila, o Lizikinem priznanju na materinih prsih in o dekletovem hudovanju, katerega mora vsak opravičiti, nad Andrejcem, ki noče spregovoriti resne besede. Da je Zapoltnica mesto te dolge pravljice dejala Andreju: "Andrej, pridi k Liziki!" — bi bila dosegla ravno tako gotovo isti cilj, samo hitreje.

Orjak se je tresel po vsem telesu in njegove oči so se svetile. "Pridite, mati, pridite!" V teh treh besedah je bilo vse, kar je mogel reči, njegova omamljiva sreča, njegov trden sklep — usoda njegovega življenja. In tako dolge korake je meril, da mu je mojstrovka komaj mogla slediti. In kako je nosil glavo, kako se mu je svetil obraz in kako se je njegova dolga težka postava iztegnila!

Manj vesel je bil Zapoltničin obraz. Nemirno so švigali nje pogledi v vse strani in ko sta stopila na cesto je nemirno pogledala proti robu prepada, v katerem je tekel potok in iz čigar senčnate globine so se dvigale mokre soparice v solnčni jutranji zrak.

Tesnoba, ki se je Zapoltnice prišla, se je precej omilila, ko je odprla Andreju vrata v plotu. S tajinstveno važnostjo je peljala fanta v hišo, a tu v izbo, čije pod je bil sveže poriban in na nekaterih mestih še moker.

Medtem ko je Andrej kaj nerodno sedel na zofu, je odropotala Zapoltnica po stopnicah. Pri vstopu v Lizikino kamro je zadovoljno kimala pred se, ko je videla, da je kamra že pospravljena in da dekle sedi lepo počesano in skrbno oblečeno.

"Dobro gre, srček! Je že tu!" Lizika je požrla slino, a njen obraz se je tako spačil, kakor da so ji dali žolča piti.

Šepetaje je prigovarjala Zapoltnica hčeri. A Lizika ni poslušala. Sama vase sključena je sedela na pručici, tiščala pesti k sencim ter stirmela v praznino.

Mati je postala nestrpna. "Ti, norica, ti! Pridi vendar! Doli čepi in čaka!" Hotela je hčer prijeti za roko, a Lizika se je je otresla, zbežala v kot in dejala: "Za vse na svetu! Ne grem doli v izbo!"

To poteškočo je Zapoltnica takoj premostila. "Nu, pa počakaj malo, pripeljem ga gor!" Spodaj na pragu izbe ji je bilo treba samo s prstom pomigati, da ji je Andrej sledil. Ko sta prišla vrh stopnic, je ugledal fant, ki je bil v domači hiši navajen na skrajni red, na tleh modere, za katerega ni imela Zapoltnica očesa. Pobral ga je in ga položil na držaj — na tleh je ostal rujav madež, kakor da je tam dolgo časa ležalo rujavo železo. Zapoltnica je medtem odprla vrata in zaklicala v kamro: "Tu pogledj, Lizika... le pogledj, kdo je tu!" Hihitaje se je porinila poba čez prag.

Na smrt bledega obraza je stala Lizika ob steni. "Ampak, mati!" je vskliknila ter si z roko pokrila oči.

"Nu, tedaj, sedaj govori!" je dejala Zapoltnica Andreju. A Andrej je stal kakor priraščen in ni vedel, kaj naj reče, kaj naj stori. "Če ti je sreča zalepila jezik," je menila Zapoltnica, "tedaj napravi na kratko in jo kušni, kakor se prišika!" Dregnila ga je v hrbet in, da nerodnemu snubcu pomore do tistega, kar "se šika," ju je ostavila v kamri sama.

Zunaj pri vratih pa je postala in je hotela pritisniti uho k vratom. Tedaj je slišala škrpanje lišnih vrat in korake v veži. Ne-

jevoljno je hitela po stopnicah doli in ko je ugledala zdravnika, se je tako prestrašila, da ni mogla spraviti pozdrava z jezika. A že prve besede zdravnikove so ji dale priliko, da je izvedela, kakega izgovora se je bila prošla noč Lizika poslužila. Tedaj je takoj prišla zopet do besede, položila roke na svoj obsežen trebuh ter pričela pripovedovati o "strašnih bolečinah," ki so jo prošle noč mučile.

Doktor je potipal Zapoltnici žilo, si dal pokazati jezik in očividno ni smatral "hudega napada" tako nevarnim.

BRUSS RADIO

popravlja vse vrste aparate.
6026 St. Clair Ave.
ENdicott 4324

PRIDITE IN OGLEDJTE SI
veliko izbero SUKENJ po
\$15.50

NAJNOVEJSE MODE

Obleke in suknje narejene
po meri

\$22.50

Kupite direktno v naši delavnici

BRAZIS BROS.

6905 Superior Ave.

Anton Kastelic, manager

Za plumberska dela in za napeljavo gorkote se pogovorite z

A. J. BUDNICK

6707 St. Clair Ave.

tel. Henderson 3289 ali telefonske
rajte na dom KEmmore 0238-M.

DR. WILLIAM F. URANKAR

IN

DR. AUGUST A. URANKAR

ZOBOZDRAVNIKA

1211

naznanjata preselitev svojih uradov na

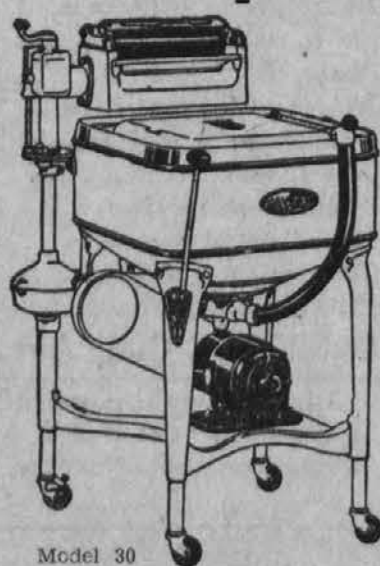
15335 WATERLOO RD.

(Slovenski delavski dom)

Prevzela sta tudi urad in prakso dr. M. J. Rack-a,
ki se je umaknil radi boleznii.

KEmmore 1244

Dnevi, ko si prihranijo denar kupci MAYTAG-a

Model 30

TUKAJ JE DRUGI
MAYTAG
Ta model je št. 110
in je samo
\$59.50

Pametni kupci si izberejo Maytaga sedaj, dokler so cene še nizke. To je najboljša investicija, ki jo morete storiti. Vsečila vas bo naglica, udobnost in čisto, natančno pranje, v čemer se Maytag tako odlikuje — pralni stroj z vlitim aluminijevim čebrom, z valjnim odstranjevalcem vode in z nalahnim gyrotatorskim pranjem, avtomatičnim premikačem in drugimi famoznimi Maytag prtiliklinami.

JAKO LAHKA ODPLAČILA.

KREMZAR FURNITURE CO.

6806 St. Clair Ave.

ENdicott 2252

Nizke cene na Maytagih, ki so opremljeni z
gazolinjskim multimotorjem.

Pohištvo za Parlor

2 kosa, prevlečena z Genuine Mohair Frieze
VELIKA VREDNOST PO NIZKI CENI!

To pohištvo za parlor, najnovejšega \$ **89**.50
vzorca, velike mere, angleške mode, je
ena največjih vrednot, kar smo jih še
nudili. Prevlečeno je z Genuine Mohair Frieze in ima izrezljane noge in ročaje. Ne samo, da
vam bo mnogo let služilo, dalo vam bo tudi mnogo let
udobnosti. Jako trpežno izdelano. Lahko izberete iz
raznih vzorcev.

A. GRDINA & SONS

Dve trgovini: 6019 St. Clair Ave.

15301 Watrelloo Rd. Dve trgovini.